

Despesa feta en Accés Obert (2018-2022)

(Doc. CO23/23) (AO/Documents/2309DespesaComunicacióCientíficaOA)

1. Antecedents

L'any 2017 la Comissió Funcional de l'Àrea de Ciència Oberta va aprovar com a recomanacions el document "Mesures afavoridores de l'OA" (Doc. CO17/17, 02.11.17). Aquestes mesures, de forma resumida, proposaven:

- Procurar contenir el cost del sistema de comunicació científica.
- Incrementar el nombre d'articles en Accés Obert (sigui a través d'acords de contractació de revistes, sigui a través del dipòsit d'articles als repositoris).
- Fomentar la transparència dels acords actuals, tant pel que fa als contractes com pel que fa al cost dels mateixos.

Aquests principis generals i recomanacions han estat revisats i actualitzats anualment (documents CO 19/02, 20/10 i 21/18). Des de l'any 2018 s'ha comptabilitzat el que es paga per publicar en obert¹; les dades han quedat recollides al document CO22/19 "Despesa feta en Accés Obert 2018-2021".

La monitorització del pagat en obert no s'ha pogut fer a través d'un codi comptable únic i ha calgut que cada universitat hagi trobat un mètode adaptat al seu sistema comptable. La creació de mecanismes de monitorització ha tingut diferents velocitats i al llarg del període algunes universitats han proporcionat dades estimades de despesa i no despesa comptabilitzada².

Els documents mencionats han inclòs la despesa feta en accés obert i l'han posat en relació amb la feta amb la subscripció de revistes, considerant que les dues juntes eren la despesa en comunicació científica feta per les universitats membres del CSUC.

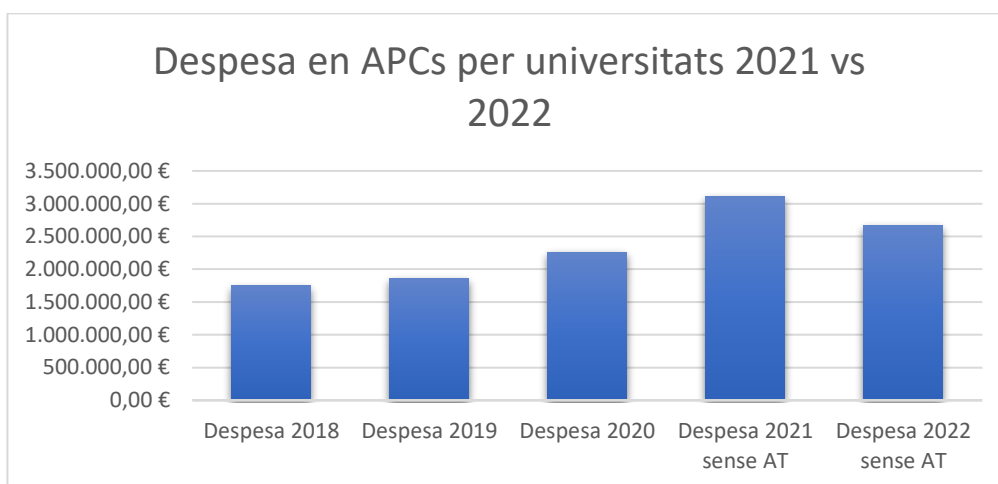
¹ Acord de la CE del CSUC del 31 de gener del 2018

² Pels resultats d'aquests anys es pot dir que quan es comptabilitzen les despeses, aquestes resulten ser menors a l'estimació de despesa del mateix període.

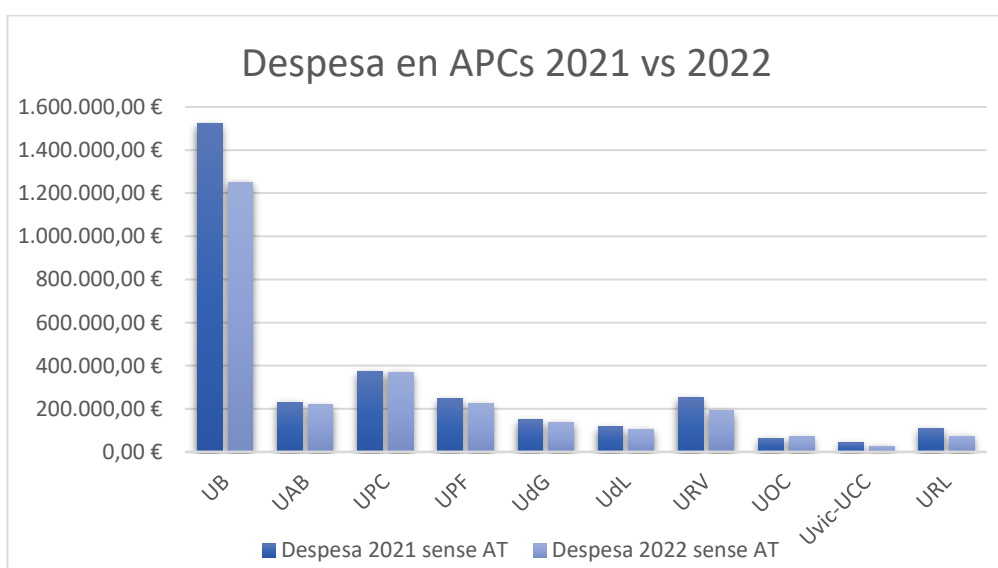
2. Despesa feta en Accés Obert i relació amb la de subscripcions de revistes

La comptabilització del que es paga per publicar en obert s'ha fet entre els mesos de gener i març d'enguany i en base l'acord de la CE del CSUC del 31 de gener del 2018. Les dades pel que fa al 2022 són:

- S'han recollit dades de 10 universitats. Les dades són millors que les dels anys anteriors ja que en tots els casos les dades de despesa procedeixen de la comptabilitat, tot i que part de les dades d'una universitat encara són estimacions.
- Segons les dades recollides, la despesa per publicar en obert el 2022, al marge dels Acords Transformatius (ATs), ha estat de 2.665.241€; això són 439.123€ menys que l'any anterior i representa un decrement del 14,14% respecte el pagat el 2021 que van ser 3.104.338 €.
- Aquest descens és molt important ja que és la primera vegada que es trenca la tendència ascendent en el cost pagat per l'accés obert des que es va iniciar la monitorització del seu cost.

- Si hom compara la despesa en APCs per universitats del 2021 amb la del 2022 es pot veure que el descens es produeix en tots els casos menys en un (vegeu taula 1.4 a l'Annex).

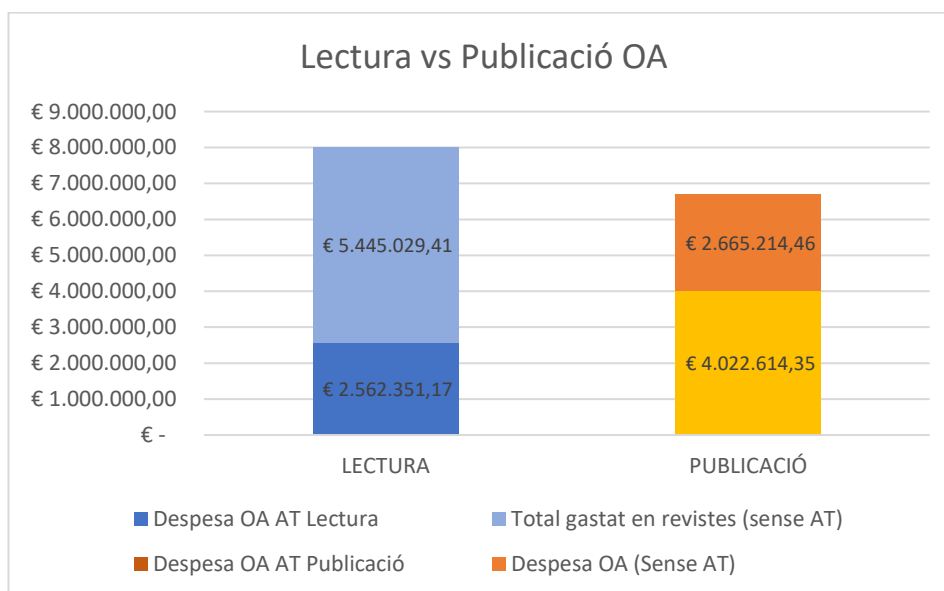

- Un dels possibles motiu del descens és que el 2022 s'han pogut publicar molts articles en obert gràcies als acords transformatius (vegeu taula 1.2 a l'Annex). De tota manera això no es pot afirmar amb tota seguretat perquè s'ha observat que el 2022 hi ha hagut una tendència generalitzada a la baixa en el nombre total d'articles publicats per investigadors arreu d'Europa.
- Del total de 2.665.214 € destinat a publicar en obert, la major part (2.636.303,37€) es destina a APCs i la resta (28.911,09) a altres despeses³. No es tenen dades de la part de la despesa feta destinada a pagat per APCs en revistes daurades i la part en híbrides (vegeu taula 1.5 a l'Annex).

Per donar una idea de magnitud de la despesa en accés obert, altres anys l'havíem comparat amb la del total en subscripcions a revistes. Ara podem fer-ho també tot tenint en compte que alguns acords de subscripcions han mutat a ATs i que aquests distingeixen entre el cost per 'llegir' i el de 'publicar'. En tant en quant el costos de publicar són per fer-ho en obert, aquests s'han de sumar a la despesa d'accés obert.

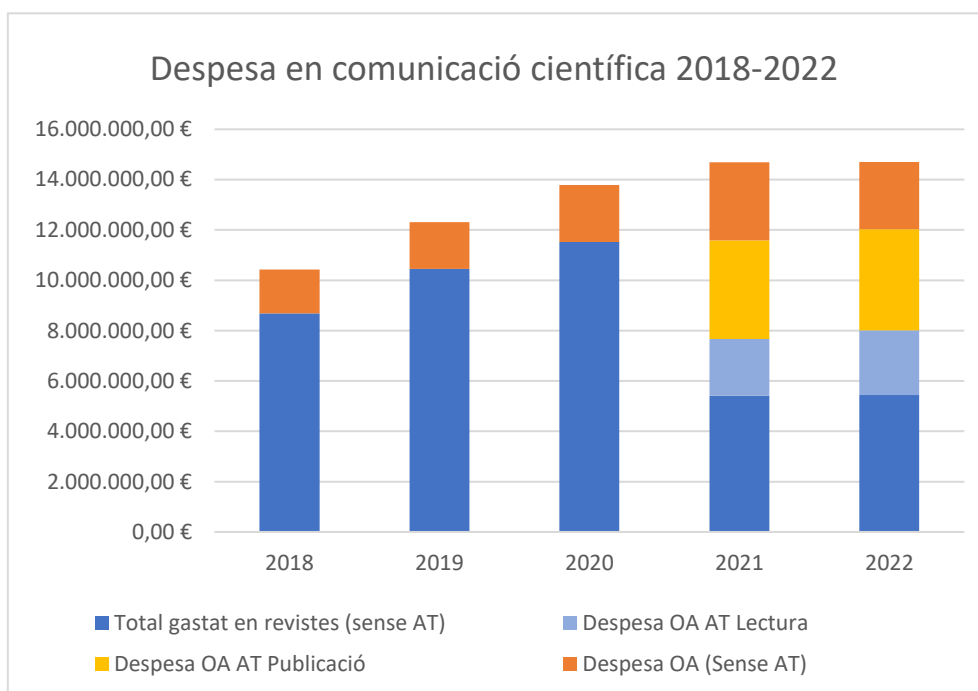
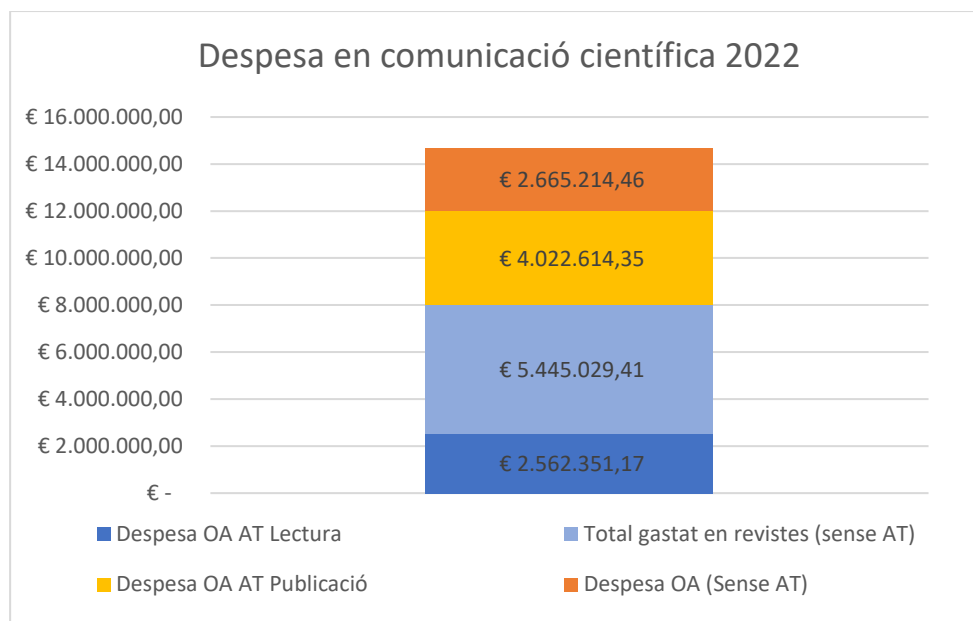
El gastat per publicar en obert pagant APCs son 2.665.214€ i representa un 22,15% del que les universitats van gastar el 2022 en subscripcions de revistes (incloent els ATs), que van ser 12.029.994 4€. Aquest percentatge és lleugerament inferior que el del 2021 (que va ser del 26,79 %) i s'ha de considerar com addicional al ja pagat per subscripcions; els dos sumats, seria el cost de la comunicació científica per part les universitats (vegeu taula a l'Annex 1.3).

Si agrupem la despesa per publicar en obert, és a dir, sumem el pagat en APCs amb la part per publicar en obert dels acords transformatius, el resultat és que la despesa total de l'accés obert és de 6.687.828€, de la qual un 39,85 % (2.665.214 €) es correspon a la publicació en obert tal com s'ha mesurat en anys anteriors, i el 60,14% restant (4.022.614 €) a la part de 'publicar' dels acords transformatius. Aquests percentatges, l'any 2021 van ser respectivament de 43,87% i 56,13%, respectivament.

³ L'import més gran d'altres despeses es correspon una acció de la URV per un import de 25.101€ destinada a la publicació en accés obert d'articles científics de la seva comunitat. Les altres dues universitats que informen d'altres despeses són la UAB i la UPF que han gastat 800 € i 3.010 €, respectivament, com a quotes a editors que proporcionen descomptes per publicar en obert.

Entès així, la despesa global del 2022 de la comunicació científica per a les universitats de 14.695.209 € i es dividiria en un 45,51 % (6.687.828 €) destinat a publicar en obert i un 54,48 % (8.007.380 €) destinat a les subscripcions. L'any 2021, la part de cost destinada a publicar en obert va ser del 47,65% i la destinada a subscripcions i a llegir va ser del 52,35%.

Com a resum podem dir que

- la despesa de la comunicació científica (llegir i publicar en obert) és considerable i que el pagat en APCs ha de considerar-se part del cost del sistema de comunicació científica; el 2022 va representar un 45,51% del gastat el 2022 en subscripcions de revistes (incloent els ATs).
- segons les dades recollides el cost total de la comunicació científica el 2022 (14.695.209€) ha incrementat només en un 0,02% respecte el cost total del 2021 (14.692.604 €), mentre que l'increment del 2021 respecte el 2020 va ser d'un 6,6 % (Vegeu taula a l'Annex 1.1)

3. Annexos

1.1 Despesa feta en Accés Obert el 2018-2022

Despesa comunicació científica 2018-2022								
	Total gastat en revistes (sense AT)	Despesa OA AT Lectura	Despesa OA AT Publicació	Despesa OA AT Total	Despesa OA (Sense AT)	Total gastat en revistes (amb AT)	Total Comunicació Científica	Despesa OA CERCA
2018	8.682.160,31 €				1.750.823,88 €		10.432.984,19 €	
2019	10.447.339,61 €				1.858.559,16 €		12.305.898,77 €	
2020	11.523.619,72 €				2.261.460,64 €		13.785.080,36 €	
2021	5.415.031,40 €	2.254.568,81 €	3.918.665,33 €	6.173.234,14 €	3.104.338,05 €	11.588.265,54 €	14.692.603,59 €	1.646.518,05 €
2022	5.445.029,41 €	2.562.351,17 €	4.022.614,35 €	6.584.965,52 €	2.665.214,46 €	12.029.994,93 €	14.695.209,39 €	

1.2 Despesa feta en publicació dins els Acords Transformatius i APCs consumits per universitat

Despesa en APCs en ATs	
Despesa AT PUBLICACIÓ	APCs consumits

UB	1.305.815,11 €	605
UAB	902.545,64 €	399
UPC	562.809,33 €	265
UPF	215.858,98 €	116
UdG	224.954,41 €	144
UdL	211.573,98 €	115
URV	355.923,55 €	206
UOC	60.793,89 €	34
Uvic-UCC	45.316,11 €	18
URL	62.159,24 €	19
GenCat	74.864,10 €	
Total	4.022.614,35 €	1921

1.3 Despesa feta en subscripcions a revistes, inclosos els acords transformatius

Gastat en subscripcions a revistes (dades del 2022)					Gastat en AT					pagat APCs / pagat subscripcions		
BDC centralitzada	BDC descentralitzada	Total subscripcions consorciades	Subscripcions fetes pels membres	Total gastat en revistes	Despesa AT LECTURA	Despesa AT PUBLICACIÓ	Total Despesa AT	Gastat en revistes (sense AT)	Total gastat AT Publicació + APCs	% APC respecte total gastat en revistes	% APC respecte revistes consorciades	
UB	166.189,45	1.984.836,94	2.151.026,39	1.701.697,70	3.852.724,09	488.014,74 €	1.305.815,11 €	1.793.829,84	2.058.894,25	2.556.815,11	66,36%	118,86%
UAB	125.811,57	1.445.156,54	1.570.968,11	557.442,23	2.128.410,34	316.245,57 €	902.545,64 €	1.218.791,22	909.619,12	1.120.896,16	52,66%	71,35%
UPC	123.470,92	826.821,97	950.292,89	144.842,77	1.095.135,66	177.593,78 €	562.809,33 €	740.403,11	354.732,55	932.884,33	85,18%	98,17%
UPF	76.689,49	443.767,59	520.437,08	411.242,00	931.679,08	102.672,33 €	215.858,98 €	318.531,31	613.147,77	439.452,98	47,17%	84,44%
UdG	70.300,55	398.649,74	468.950,29	76.972,64	545.922,93	87.112,94 €	224.954,41 €	312.067,35	233.855,58	361.140,88	66,15%	77,01%
UdL	64.891,25	406.556,13	471.447,38	108.050,93	579.498,31	92.582,64 €	211.573,98 €	304.156,62	275.341,69	317.740,65	54,83%	67,40%
URV	74.058,69	612.770,93	686.829,62	131.992,28	818.821,90	129.933,95 €	355.923,55 €	485.857,49	332.964,41	546.421,09	66,73%	79,56%
UOC	102.582,13	225.445,83	328.027,96	76.450,84	404.478,80	63.800,73 €	60.793,89 €	124.594,62	279.884,18	130.229,89	32,20%	39,70%
Uvic-UCC	22.465,23	78.936,01	101.401,24	34.516,80	135.918,04	24.840,83 €	45.316,11 €	70.156,94	65.761,10	71.713,51	52,76%	70,72%
URL	24.624,80	164.183,65	188.808,45	258.110,74	446.919,19	63.931,18 €	62.159,24 €	126.090,42	320.828,77	135.670,10	30,36%	71,86%
GenCat	1.090.496,59		1.090.496,59		1.090.496,59	1.015.622,49 €	74.864,10 €	1.090.496,59	0,00	74.864,10	6,87%	6,87%
Total	1.941.550,67 €	6.587.125,33 €	8.528.676,00 €	3.501.318,93 €	12.029.994,93 €	2.562.351,17 €	4.022.614,35 €	6.584.965,52 €	5.445.029,41 €	6.687.828,81 €	55,59%	78,42%
			8.528.676,00 €	3.501.318,93 €	12.029.994,93 €			6.584.965,52 €	5.445.029,41 €	6.687.828,81 €		

1.4 Dades comparatives en despesa en APCs

Despesa en APCs 2018-2022(en cursiva dades estimades)					
Despesa 2018	Despesa 2019	Despesa 2020	Despesa 2021 sense AT	Despesa 2022 sense AT	
UB	846.691,00 €	806.497,16 €	993.411,60 €	1.522.700,00 €	1.251.000,00 €
UAB	349.534,90 €	364.689,56 €	316.375,65 €	230.258,21 €	218.350,52 €
UPC	208.213,00 €	270.000,00 €	326.000,00 €	374.594,99 €	370.075,00 €
UPF	81.748,28 €	125.914,39 €	194.789,89 €	246.268,94 €	223.594,00 €
UdG	18.362,00 €	63.783,60 €	85.927,08 €	148.125,82 €	136.186,47 €
UdL	104.700,00 €	46.973,87 €	96.114,30 €	117.302,20 €	106.166,67 €
URV	53.736,73 €	79.463,94 €	45.303,98 €	250.241,35 €	190.497,54 €
UOC	32.837,97 €	46.236,64 €	49.234,98 €	64.271,00 €	69.436,00 €
Uvic-UCC	0,00 €	0,00 €	15.476,75 €	41.410,68 €	26.397,40 €
URL	55.000,00 €	55.000,00 €	138.826,41 €	109.164,86 €	73.510,86 €
Total	1.750.823,88 €	1.858.559,16 €	2.261.460,64 €	3.104.338,05 €	2.665.214,46 €

1.5 Despesa en APCs 2022

Despesa en APCs			
APCs revistes daurades	APCs revistes híbrides	Comptada (altres)	Despesa OA no AT
UB	1.251.000,00 €		1.251.000,00 €
UAB	217.550,52 €	800,00 €	218.350,52 €
UPC	370.075,00 €		370.075,00 €
UPF	220.584,00 €	3.010,00 €	223.594,00 €
UdG	136.186,47 €		136.186,47 €
UdL	106.166,67 €		106.166,67 €
URV	165.396,45 €	25.101,09 €	190.497,54 €
UOC	69.436,00 €		69.436,00 €
Uvic-UCC	26.397,40 €		26.397,40 €
URL	73.510,86 €		73.510,86 €
GenCat			0,00 €
Total	2.636.303,37 €	0,00 €	2.665.214,46 €